

Zwaardherik

4 | 4 *Eruca sativa*

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

GROEN
ontwikkeling in natuur, landschap & recreatie, gebied

Europese Unie
Europees Fonds voor
Regionale Ontwikkeling

NH
Provincie
Noord-Holland

4 | 4

Zwaardherik | *Eruca sativa*

Zwaardherik wordt ook wel raketsla of rucola genoemd. Deze éénjarige plant, die behoort tot de familie van kruisbloemigen (Cruciferen) komt van nature voor op het Noordelijk halfrond en in Zuid-Amerika. In het Middellandse Zeegebied wordt rucola al sinds de middeleeuwen geteeld als bladgroente voor menselijke consumptie. De bladeren van zwaardherik hebben een nootachtig en enigszins bittere smaak en worden onder andere als smaakversterker toegevoegd aan sla/slalades. De scherpe smaak wordt veroorzaakt door het vrij hoge gehalte aan glucosinolaten in het blad. Vanwege deze eigenschap wordt zwaardherik ook wel als biofumigatie gewas geteeld (zie hoofdstuk 2.2). Het gewas kan tot ongeveer 1 meter hoog worden. Over de mate van beworteling is geen informatie beschikbaar. Zwaardherik bloeit met vrijwel witte, purper geaderde bloemen en is een aantrekkelijk gewas voor honingbijen. Het gewas is vrij vorstgevoelig. Zwaardherik wordt ook gebruikt in groenbemester mengsels.

Ziekten en Plagen

Geen info beschikbaar

Onkruiden

Zwaardherik heeft een snelle kieming en beginontwikkeling, waardoor de bodem vlot en grondig wordt bedekt en onkruid goed wordt onderdrukt. Bij de afrijping kan het gewas openvallen, waardoor zich alsnog onkruid kan ontwikkelen.

Aaltjes

Zwaardherik is een zeer goede waardplant voor het wortelstijg-aaltje (*Pratylenchus penetrans*). Deze aaltjesoort kan zich zeer sterk op zwaardherik vermeerderen. Zwaardherik is een slechte waard voor het maiswortelknobbelaaltje *Meloidogyne chitwoodi*. Resultaten van een potproef geven aan dat er mogelijk rasverschillen zijn voor de resistentie tegen het bedrieglijk wortelknobbelaaltje (*Meloidogyne fallax*). Het ras Trio leek in deze potproef een hoger niveau van resistentie tegen deze aaltjesoort te hebben dan Nemat. Nemat lijkt op basis van deze potproef een slechte waardplant voor *M. fallax* te zijn. Op basis van kasproeven in Engeland lijkt zwaardherik het Noordelijk wortelknobbelaaltje (*Meloidogyne hapla*) slecht te vermeerderen. Uit resultaten van kasonderzoek van het IRS bleek dat er waarschijnlijk rasverschillen bestaan in de vermeerdering van witte en gele bietencysteaaltjes op zwaardherik. Het ras Nemat vermeerderde in deze kasproeven witte en gele bietencysteaaltjes matig en het ras Trio vermeerderde beide aaltjesoorten slecht. Voor beide bietencysteaaltjes was de vermeerdering zelfs lager dan die van een BCA-1 resistente bladrammenas ras.

Over de vermeerdering van andere aaltjesoorten op zwaardherik is geen informatie bekend.

Zaaien

Zwaardherik kan gezaaid worden vanaf juli tot eind september op een rijafstand van 12 tot 15cm en een diepte van 1 tot 2 cm. De zaaidichtheid bedraagt 8 tot 10 kg per hectare.

Bemesting

De stikstof gebruiksnorm in 2018 voor een niet-vlinderbloemige groenbemester was 60 kg N per hectare voor klei- en veengronden en 50 kg N per hectare voor zandgronden en löss.

Onderwerpen

Zwaardherik zal bij matig of harde vorst in de winter doodvriezen en is daarna goed onder te werken. Bij heel zachte winters kunnen planten overleven en zal een voorbewerking nodig zijn om het gewas onder te werken.

Opslag

Geen informatie beschikbaar.

Drogestofopbrengst

De bovengrondse drogestofproductie loopt uiteen van 1800 tot 2200 kg per hectare. Een inschatting van de effectieve organische stof is 535 kg per hectare.

Teeltkosten

De kosten bestaan uit zaaizaadkosten en kosten voor stikstofbemesting. De arbeidsbehoefte bestaat uit een grondbewerking en/of zaaibedbereiding en het zaaien. Bij ploegen voor de winter, kan nog een voorbewerking nodig zijn om het gewas goed onder te werken.

Materiële kosten:

Zaaizaad	10 kg à € 6,10	= € 61
N-bemesting	60 kg à € 1,14	= € 70

Besparing in volggewas:

N-bemesting	30 kg tot 40 kg à € 1,14	= € 34 tot € 46
-------------	--------------------------	-----------------

